

De fokveestapel van Nic van Gerwen is nog in volle bloei. Toch wist de limousinfokker zich op de keuringen al te onderscheiden en telt het bedrijf twee koeien met het predicaat 'preferente stammoeder'.

Met ki wist de veehouder de tussenkalf tijd te reduceren.

Het Noord-Brabantse Heeze, ook wel de parel van Noord-Brabant genoemd vanwege de rijke natuur, de talrijke monumenten en de archeologische terreinen, is de thuishaven van de familie Van Gerwen en hun vijfenzeventig limousins.

Nee, geen archeologische landbouwsite bij Van Gerwen, maar een hedendaags

fokbedrijf: links en rechts staan moderne stallingen. Toch duikt er ook een onverwacht element op: vooraan het erf gaapt een bouwput met ernaast een stacaravan. Nic van Gerwen (39): 'Het nieuwe woonhuis in boerderijstijl moet volgens de gemeente op de plaats van de oorspronkelijke woonboerderij komen, vandaar de caravan. Hierin



Nic van Gerwen: 'Natuurgebieden zijn voor ons de toekomst'

vertoeven we tijdelijk tot het nieuwe woonhuis klaar is.'

Verkopen en terugkopen

Nic van Gerwen, die deeltijds buitenshuis werkt, kocht het woonerf en de bijhorende huiskavel van zijn vader. Die had in 1990 zijn veebedrijfje met veertien melkkoeien stopgezet. Vader Van Gerwen verkocht het quotum en het melkvee werd ingekruist met limousins. 'Ik stelde voor om onmiddellijk te starten met raszuivere limousins', doet Nic het verhaal van de overstap. 'De limousins uit de folders spraken mij enorm aan. Maar mijn vader vond het een te

dure omschakeling. Om die reden zijn we gestart met het inkruisen van enkele van de melkkoeien met een limousinstier uit de buurt.'

'Omdat goed fokvee net zoveel eet als slecht fokvee besloot ik na de dood van mijn vader in 1995 al het aanwezige vee te verkopen en raszuivere stamboekdieren terug te kopen.'

Nic van Gerwen kocht bij Adri Mol uit Hoek de stier Lauréat (v. Delta) aan en enkele pinken en vaarzen bij Ger Hilken, wijlen Jan Gielen en Frans van den Heuvel. In 1998 werd een ligboxenstal annex een kalvernest gebouwd voor veertig zoogmoeders. In 2005 volgde een potstal voor het jongvee en de hoog-

drachtige koeien. Waarom een ligboxenstal? 'Limousins kunnen goed met roosters overweg. De klauwen slijten bovendien goed af. Ook voor de kalfjes is het geen probleem, doordat we gekozen hebben voor een roostervloer voor pinken en niet voor koeien. De spleetruimte is daardoor minder breed. Een potstal is te bewerkelijk.'

Hoofdrol voor Pedro

In 2004 behaalde de veehouder op de nationale keuring rubriekswinst in de categorie vaarzen met Tatjana (v. Pedro). Ook behaalde hij een rubrieksezege in de categorie nakomelingen van één stier met een vaarzen groep uit Pedro. In 2005 deed de fokker dit met nakomelingen van Pedro nog eens over. In 2007 was er opnieuw rubriekswinst en de titel van reservekampioene bij de pinken, ditmaal met Betine, een dochter van de stier Smiths en via moederskant een kleindochter van Pedro. Bij de bedrijfsgroepen behaalde Van Gerwen een verdienstelijke derde plaats met een uniforme groep dieren met zeer goede benen en veel fijnheid. 'Pedro kocht ik als jong stiertje van veertien maanden bij Adri Mol', vertelt Nic. 'Moeder Ester, een Cicerondochter, is nog kampioene geweest in Den Bosch.



Van links naar rechts het drie geslacht Betine (v. Smiths), Tineke (v. Pedro) en Nienke (v. Julien)

deel. De dieren houden zich beter recht dan met gekromd beenwerk. Ik probeer het goede mixte-type te fokken met voldoende maat en voldoende rugbespiegeling en ronding in de bil. Dat alles geschraagd door fijn beenwerk.'

Vandaag de dag telt het veekoppel van de Noord-Brabantse fokker door natuurlijke aanwas vijftientig moederdieren. Excellente koeien zijn er nog niet. 'Vooralsnog niet,' zegt Van Gerwen, met de nadruk op het woord 'vooralsnog',

we bij de eerder vernoemde vaars, de Smithsdochter Betine.'

Franse ki-stieren

De bedrijfsoppervlakte beslaat 55 hectare. Twee hectare is in eigendom en in gebruik om snijmais te telen, acht hectare is gangbaar maai- en weideland dat wordt benut via een grondgebruiksverklaring. De overige 45 hectare bestaat uit kleine percelen natuurgebied die in een overeenkomst met Staatsbosbeheer

Nic van Gerwen: 'Goed fokvee eet net zoveel als slecht fokvee'

Jong en ondernemend

Een foktypisch dier met maat. De vader van Pedro was de vleestypische Jupiter, een Uronzoon die Adri Mol gekocht had bij Bourbouloux in Frankrijk. Ik vond Pedro een geslaagde combinatie van vleestype en foktype.'

Pedro werd met 85 punten ingeschreven. Door het grote aantal nakomelingen – na drie dekseizoenen zo'n zestig in totaal – kreeg de stier ook fokwaarden van NRS voor exterieur: 106 voor ontwikkeling, 106 voor type, 102 voor bespiegeling, 98 voor beenwerk en 105 voor algemeen voorkomen. Van Gerwen: 'De iets te rechte beenstand in de vererving stoort mij niet. In een ligboxenstal met roostervloer is dat geen nadeel, integen-

'het streven is er uiteraard wel.' De veehouder heeft wel al twee maal het predicaat 'preferente stammoeder', een titel voor echte toppers, op zak voor Nicky (v. Jacob) en Marga (v. Iago). Ineke (v. Amen, av 86), gekocht bij Frans van den Heuvel te Bakel, beschouwt Nic wel als dé stamkoe van zijn fokbedrijf. 'Van Ineke hebben we dertien nakomelingen gehad, waaronder de 85 puntenkoe Nienke (v. Julien). Nienke heeft op haar beurt vijftien nakomelingen gegeven, waaronder Tineke, een 83 puntendochter van Pedro. Het bijzondere aan Tineke is dat zij al drie kalveren heeft gezoogd op één speen, het gevolg van een zomerwringinfectie. En via Tineke belanden

zitten. 'Natuurterreinen zijn voor ons de toekomst,' verklaart Nic van Gerwen, 'al moet het een win-winsituatie blijven voor beide partijen. Als we vandaag grond moeten aankopen om vleevee te houden kan het echt niet uit.'

Sinds een aantal jaren werkt Van Gerwen met ki. Vooral van Franse ki-stieren gebruikt de fokker sperma. 'Niet dat de Nederlandse ki-stieren niet goed genoeg zijn, maar ik wil gewoon wat anders fokken. Het eigenaardige is dat met ki de tussenkalf tijd stevig is teruggelopen. Dát zul je niet gauw te horen krijgen.'

Guy Nantier